

ת"פ 18357/12/14 - מדינת ישראל נגד סלים עומר אסדי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 18357-12-14 מדינת ישראל נ' עומר

אסדי(עציר)

18383-12-14

בפני כב' השופט אברהם אליקים
המאשימה
נגד
הנאשם
סלים עומר אסדי (עציר)
מדינת ישראל

גזר דין

מבוא

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום שתוקן במסגרת הסדר טעון שלא כלל הסכמה לעניין העונש.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בתאריך 2.12.2014 בשעה 12:55, נהג הנאשם ברכב למרות שמעולם לא הורשה לנהוג, בהתקרבו לצומת יובלים, הבחין בשוטר שסימן לו לעצור בצד הרכב, הנאשם בתגובה החל בנסיעה מהירה לאחור, במטרה להימלט מפני השוטר שהחל לרוץ בעקבותיו וקרא לו לעצור. הנאשם המשיך להימלט בנהיגה לאחור, בנסיעה מהירה נגד כיוון התנועה תוך שהוא מסכן את עוברי הדרך וגורם לרכבים שנסעו בנתיב נסיעתו לסטות אל השול על מנת שלא להיפגע וכך עד שהתרחק כ-200 מטר מהצומת, אז סטה בנסיעה לאחור לעבר הנתיב הנגדי, תוך שהוא חוצה קו הפרדה רצוף בין שני נתיבים. בשל תקלה, נעצר הרכב בין שני הנתיבים בכביש כשהוא מסכן את התנועה בשני הכיוונים.

בהתאם להודאתו הורשע הנאשם בעבירות הבאות:

-סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה-עבירה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין-התשל"ז-1977 (להלן-החוק).

-הפרעה לשוטר במילוי תפקידו- עבירה לפי סעיף 275 לחוק.

-סטייה מנתיב -עבירה לפי תקנה 40 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן-התקנות). וסעיף 68 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן-הפקודה).

-חציית קו הפרדה רצוף-עבירה לפי תקנה 36(ג) לתקנות וסעיף 68 לפקודה.

עמוד 1

-נסיעה לאחר היוצרת סיכון- עבירה לפי תקנה 45(1) לתקנות וסעיף 68 לפקודה.

-נסיעה נגד הכיוון בכביש חד סטרי-עבירה לפי סעיף 37 לתקנות וסעיף 68 לפקודה.

-נהיגה ללא רישיון נהיגה-עבירה לפי סעיפים 10(א)+62(1) לפקודה.

-נהיגה ללא פוליסה-עבירה לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

ראיות לעונש

לנאשם 13 הרשעות בעבירות רבות מתחום הסמים והאלימות, הראשונה מיום 28.6.1995 עת היה הנאשם כבן 24 והאחרונה מיום 9.3.2011. הנאשם נדון 6 פעמים לעונשי מאסר בפועל, לתקופות של חודש (פעמיים), 4,7,9,14 חודשים, (ראו ט/1).

-בנוסף לנאשם 3 הרשעות מתחום התעבורה, אחת מהן בגין נהיגה ללא רישיון נהיגה, אזכיר כי הנאשם מעולם לא הוציא רישיון נהיגה, (ראו ט/2).

תסקיר שירות המבחן

שירות המבחן העריך כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד שניתן להקטינה אם ישולב בהליך טיפולי ולכן המליץ להעמיד את הנאשם בפיקוח למשך שנה וחצי ובנוסף להטיל עליו עונש מאסר אותו יישא בעבודות שירות, עונש מרתיע מותנה וקנס.

חשוב לציין כי בפני קצינת המבחן הודה הנאשם באופן חלקי בעובדות וטען כי אינו זקוק למעורבות גורם טיפולי בכל הנוגע לשימוש בסמים, מהם נגמל לטענתו מזה כ-5 שנים.

לאור ההודאה החלקית, קיימתי דיון בשאלה זו בלבד בתאריכים 26.5.15 ו-23.6.2015 ורק לאחר שהנאשם שב והודה בכל המיוחס לו בכתב האישום המתוקן, טענו הצדדים לעונש.

תמצית טענות הצדדים

1. המאשימה בטיעוניה בכתב (ט/3) ובעל פה, ביקשה לדחות את המלצת שירות המבחן, לקבוע כי מתחם העונש ההולם הינו בן 30 ל-60 חודשי מאסר ובהתאם לכך לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל ברף הבינוני של המתחם, מאסר מרתיע על תנאי, פסילה ממושכת בפועל, פסילה על תנאי וקנס.

בטיעוניה שם דגש ב"כ המאשימה על חומרת מעשיו של הנאשם, שנהג ברכב למרות שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה וסיכן חיי אדם למרות בקשת השוטרים שיעצור. לתמיכה הפנה לפסקי דין שונים, בהם הוטלו עונשים לתקופות של 42, 48, 60, 65 ו-66 חודשי מאסר בפועל.

2. הסנגור ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן, לשלב הנאשם בהליך טפולי במסגרת צו מבחן ולהטיל עליו עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות.

בטיעוניו הפנה לנסיבות חייו הקשות והליך הגמילה מסמים שעבר בהצלחה. בשנים האחרונות הנאשם נמנע מלעבור על החוק, נמנע משימוש בסמים והצליח לשמור על תפקוד תעסוקתי תקין. הוא עשה תפנית חדשה בחייו, התחתן 3 חודשים לפני מעצרו ותיפקד בצורה נורמטיבית וגם היה בקשר עם עובדת סוציאלית של לשכת הרווחה. לאחר ביצוע העבירות לקח אחריות מלאה על מעשיו, ביקש את עזרתו של שירות המבחן להשתקם, ולהצליח לנהל חיים נורמטיביים. עוד הזכיר כי הענישה היא אינדיבידואלית וכי חזרתו של הנאשם למוטב, הינה אינטרס ציבורי עליון.

נסיבות ביצוע העבירה אינן חמורות לטענתו, מדובר בסיכון חיי אדם מצומצם בהיקפו, למרחק וזמן קצרים, מבלי שנגרם נזק לגוף או לרכוש, נסיבות קלות בצורה משמעותית מהמקרים אליהם הפנה ב"כ המאשימה. לתמיכה בטענותיו הפנה לפסק דין שונים, בהם הוטלו עונשים של 27,20 חודשי מאסר בפועל וגם מקרים בהם הוטלו עונשי מאסר של 6 חודשים בעבודות שירות ולכן בהתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם בשילוב נסיבות העבירה, אשר אינן מן החמורות ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן.

בתום הטיעונים הנאשם הביע צער על מעשיו, הודה בטעותו וביקש עזרה כדי לאפשר לו להמשיך במסלול החיובי אליו הגיע לאחר שנגמל מסמים מזה 5.5 שנים.

דין

מתחם העונש ההולם

במקרה זה חל תיקון 113 לחוק שקובע כי "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו" (סעיף 40ב' לחוק).

אין מחלוקת כי מדובר באירוע אחד, שנמשך זמן קצר, תחילתו בהימלטות הנאשם מפני השוטרים וסופו בתקלה ברכב שהביאה לעצירתו. בצהרי יום נהג הנאשם ברכב ללא רישיון נהיגה וביטוח, משהתבקש לעצור בצד הדרך על ידי שוטרים, בחר להימלט מפניהם תוך שהוא נוסע לאחור, נגד כיוון התנועה, גורם לרכבים אחרים לסטות אל השול, חוצה קו הפרדה רצוף כדי להגיע לנתיב הנגדי. בנסיעתו לאורך 200 מטר כאמור לעיל, סיכן הנאשם את בטיחותם של עוברי הדרך שהיו בנתיב הימלטותו.

במקרה זה יכולים היו להיפגע בצורה חמורה, שלום הציבור וההגנה על חיי אדם ושלמות גופם של המשתמשים בדרך.

באשר למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות אלו אפנה לפסק דינה של כב' השופטת א' חיות, באותו מקרה נהג הנאשם לאורך קילומטרים ברחובות העיר נצרת למרות שבאותה עת היה פסול מלהחזיק ברישיון נהיגה, לא נשמע להוראות השוטרים, נסע בניגוד לכיוון התנועה, עקף כלי רכב בצורה מסוכנת וגרם לכלי רכב אחרים לסטות מנתיב נסיעתם, בית המשפט המחוזי הטיל עליו עונש של 15 חודשי מאסר בפועל, בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש והעמידו על 25 חודשי מאסר, גם משום שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין, באשר למתחם העונש ההולם נקבע כך:

"התנהגות זו מעידה על זלזול בוטה בחוק וברשויות האכיפה (השוו: ע"פ 285/13 מוסטפא נ' מדינת ישראל (28.10.2013) (להלן: עניין מוסטפא)). בית משפט זה עמד לא אחת על כך שאין להשלים עם תופעות של נהיגה פראית ובריונית במהלך מרדפים עם המשטרה ועל הצורך בהחמרת הענישה שיש להטיל על מי המורשע בעבירות מסוג זה. עמד על כך השופט א' א' לוי באומרו: "חברה מתוקנת אינה יכולה להשלים ואסור לה להשלים עם בריונות ופריקת עול מסוג זה, ומקל וחומר שאין להשלים עם כך כאשר מדובר בתופעה שרבים חוטאים בה, והמתרחשת כמעשה של יום יום באזור הנגב. את התופעה החמורה הזו יש למגר כדי להבטיח את שלום הציבור, וגם כדי לאפשר לאנשי החוק למלא את תפקידם ללא מורא. תרומתם של בתי המשפט למאמץ שנועד להשיג מטרה זו צריכה לקבל ביטוי ברמת הענישה הנקוטה..." (ע"פ 2410/04 מדינת ישראל נ' אבולקיעאן (11.11.2004) (להלן: עניין אבולקיעאן)). בעניין אבולקיעאן נקבע רף ענישה של ארבע שנות מאסר לעבירות אלו ומשהתופעה אותה הוקיע השופט לוי התפשטה מאזור הנגב גם לאזורים אחרים ברחבי הארץ שב בית משפט זה והדגיש כי: "הלכת אלקיעאן עומדת איתן על רגליה גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין, ואמורה להנחות אותנו במקרים כגון דא בקביעת מתחם הענישה" (עניין מוסטפא, פסקה 4 לפסק דינו של כב' השופט י' עמית...מתחם הענישה שאותו קבע בית המשפט המחוזי איננו הולם ויש להתערב בו ואנו סבורים כי יש להעמידו על טווח הנע בין עשרים ושניים לארבעים ושמונה חודשי מאסר בפועל", ע"פ 3641/14 מדינת ישראל נגד חסונה (2.7.2014)).

ראו בנוסף ע"פ 4277/14 אלזבידי נגד מדינת ישראל (28.5.2015), הנאשם באותו מקרה נדון ל-42 חודשי מאסר, המתחם שקבע בית המשפט המחוזי עמד על 5-2.5 שנות מאסר, בית המשפט העליון דחה את הערעור ושב וקבע:

"תופעת המרדפים עולה כדי 'מכת מדינה' של ממש. על הענישה בכגון דא להיות מכבידה ומרתיעה, לבל יִשְׁנו אירועים מעין אלו"

לעניין נהיגה ללא רישיון אפנה לרע"פ 2666/12, באותו מקרה נדון נאשם ל-7 חודשי מאסר בפועל בגין נהיגה ללא רישיון וכך קבע בית המשפט העליון:

"לגופם של דברים, המבקש נהג ברכב ללא רישיון וללא ביטוח, תוך שהוא מסכן עוברי אורח. ברי, כי נהיגה בלי רישיון משמעה הסטוטורי נהיגה ללא כישורי נהיגה, וממילא סיכון הזולת. ומעבר לכך נאמר לא אחת, כי משמעות נהיגה כזאת, בהיעדר ביטוח, היא גם הטלת פיצוי הנפגעים על הציבור (ראו למשל רע"פ 3104/11 פדילה נ' מדינת ישראל (לא פורסם)). נאמר לא אחת, כי "בתי המשפט מצווים להרים תרומתם למלחמה בקטל בדרכים... ולעשות כל שניתן כדי להרתיע בעונשים חמורים, נהגים המסכנים חיי אדם בכבישי הארץ" (ע"פ 6380/98 פטושקין נ' מדינת עמוד 4

ישראל (לא פורסם) (השופטת - כתארה אז - ביניש)). הצורך לא פחת, למרבה הצער, ודברים אלה יפה כוחם גם כיום" רע"פ 2666/12 עטאללה נגד מדינת ישראל (23.4.2012).

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (ראו סעיף 40ט' לחוק), אמנם לא מדובר מעשה מתוכנן מראש, אך יש לשים את הדגש בעיקר על הנזק שצפוי היה להיגרם מביצוע העבירה. נהיגה לאחור נגד כיוון התנועה, כשרכבים נוסעים באותו נתיב, חציית קו הפרדה רצוף בנסיעה לאחור וסטייה אל הנתיב הנגדי, הם בעלי פוטנציאל סיכון גבוה למשתמשים בדרך ורק בדרך נס לא ארעה תאונת דרכים ונגרמו פגיעות בנפש, וכל זאת שלנאשם אין רישיון נהיגה ומעולם לא היה לו, כך שהוא נעדר מיומנות וכישורי נהיגה.

בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה אני קובע כי העונש ההולם במקרה זה הוא מאסר במתחם שבין 22 ל-48 חודשי מאסר בפועל, בנוסף לעונש של פסילה מלנהוג לתקופה ממושכת.

העונש המתאים

לאחר שמיעת טיעוני הצדדים ובחינת תסקיר שירות המבחן, אני סבור כי במקרה זה עומדת שאלת שיקום על הפרק ככל שמדובר בעבירות המיוחסות לנאשם בתיק זה ולכן אני סבור כי יש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולחרוג ממתחם העונש ההולם.

צודק הסנגור בטענתו כי שיקומו של הנאשם הוא גם האינטרס של החברה, אולם חשוב לזכור כי מנגד עומדים שיקולי הענישה נוספים לרבות הלימה והרתעה, (ראו רע"פ 2945/15 אבו חנין נ' מדינת ישראל (3.5.2015); רע"פ 1787/15 עמר נ' מדינת ישראל (24.3.2015)).

הנאשם כבן 44 היום, נגמל משימוש בסמים, מזה כחמש שנים וחצי כדבריו. יש ביטוי לכך בגיליון הרשעותיו הקודמות, הסמים הביאוהו בעבר הרחוק לביצוע עבירות שונות רובן קשורות בשימוש בסמים והרשעתו האחרונה היא מיום 9.3.2011 (בגין עבירות משנת 2007). לא במקרה הסביר הנאשם לקצינת המבחן כי אינו זקוק כיום למעורבות של גורם טיפולי בכל הנוגע לשימוש בסמים.

התנהגות זו עומדת לזכותו של הנאשם, אך אם נזכור כי העבירות בתיק זה לא בוצעו על רקע של שימוש בסמים, הרי שאין צורך במבחן או בהליך טיפולי לצורך עזרה לנאשם בתחום זה. למרות זאת הציע שירות המבחן הליך טיפולי שטבעו לא ברור, נושאי הטיפול אינם מוגדרים וכל זאת שבפני קצינת המבחן עמדה גרסת הנאשם לפיה הוא מודה רק באופן חלקי במיוחס לו, הוא לא הודה בפניה כי ניסה להימלט משוטרים או סיכן אנשים אחרים, או כי יש לו בעיה בנושא דחפים לנהיגה ללא רישיון, (עברו התעברותי בנושא זה הוא משנת 2003, 2004, לפני כ-11 שנה) ולכן לא ניתן לראות בהמלצת שירות המבחן, המלצה המצביעה על שיקום כלשהו ובוודאי לא על סיכוי של ממש שישתקם.

עוד אזכיר מעמדו של תסקיר שירות המבחן ואפנה בעניין זה לפסק דינו של בית המשפט העליון:

"כבר נפסק כי חרף מעמדו של שירות המבחן ותרומתו החשובה להליך השיפוט, המלצתו מבטאת פן אחד מתוך שיקולי הענישה שבית המשפט מחויב לשיקול (ראו, למשל, ע"פ 8659/13 אלמליח נ' מדינת ישראל, פס' 16 (14.5.2014)), ועל השופט לאזן בין המלצה זו לשיקולים אחרים שביסוד רציונל הענישה הפלילית (ע"פ 344/81 מדינת ישראל נ' סגל, פ"ד לה (4) 313, 323-324 (1981) ובהם: הגמול, ההרתעה והצורך בהגנה על הציבור", ע"פ 1472/15 שעשוע נגד מדינת ישראל (17.5.2015)).

בנסיבות אלו אני סבור כי הגמול והצורך בהגנה על הציבור, מחייבים שלא לאמץ את ההמלצה הכללית של שירות המבחן ולכן העונש ייקבע בתוך מתחם העונש ההולם.

בנוסף אני סבור כי יש צורך במקרה זה בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירה מסוג העבירה שביצע הנאשם וכי יש סיכוי של ממש שהחמרה בעונשו של הנאשם תביא להרתעת הרבים בהתאם למדיניות הענישה אליה הפנית לעיל.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40'א לחוק), לזכות הנאשם עומדת הודאתו, (הגם שלאחר שחזר בו לכאורה מהודאתו בפני שירות המבחן, נדרשו שתי ישיבות נוספות להבהרת גרסתו), נטילת האחריות, החיסכון בזמן שפוטי. עברו אינו מכביד ככל שמדובר בעבירות בהן הורשע על ידי.

עוד אבהיר כי הצלחת הנאשם להיגמל מסמים למרות נסיבות חייו הקשות ראויים להערכה ועל מנת לעודדו להמשיך בדרך זו לא אמצה עימו את הדין כשאני לוקח בחשבון גם את העובדה שהנאשם נישא 3 חודשים לפני מעצרו ואני משוכנע כי מעצרו הממושך עד כה כמו גם עונש המאסר פגעו ויפגעו קשות בתא המשפחתי.

סיכום

לאור האמור לעיל אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

• 28 חודשי מאסר בפועל, תחילת ריצוי המאסר מיום מעצרו-2.12.2014.

• 8 חודשי מאסר על תנאי, הנאשם לא ישא את עונש המאסר על תנאי אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה-עבירה לפי סעיף 332 לחוק העונשין-התשל"ז-1977 או עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה-עבירה לפי סעיף 10(א) ביחד עם סעיף 62(1) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 ויורשע בשל עבירה כזאת תוך תקופת התנאי או לאחריה.

• 24 חודשי פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה. בהתחשב בעובדה כי לנאשם אין רישיון נהיגה עברו התעבורות הוא מלפני כ-11 שנה, לא מצאתי לנכון להטיל עליו בנוסף עונש של פסילה על תנאי. אני מפנה תשומת לב הנאשם להוראות סעיף 42 (ג) (1) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 לפיה "בחישוב תקופת הפסילה לא

יבואו במניין

(1) התקופה שחלפה עד מסירת הרישיון לרשות שנקבעה לכך בתקנות ובדרך שנקבעה".

בהתחשב בתקופת המאסר ויכולתו הכלכלית של הנאשם, לא אחייבו בתשלום קנס.

המזכירות תשלח העתק מגזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ה תמוז תשע"ה, 12 יולי 2015, בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד סלאמה, הסנגור עו"ד טרביה והנאשם באמצעות שב"ס.